

HISTORIE ROTTERDAMSE DEELGEMEENTEN

Deel 1

Inleiding

De komende weken publiceert ik de historie van de Rotterdamse deelgemeenten.

Voor een goed besef van de betekenis van deelgemeenteraden is het goed deze in een historisch perspectief te plaatsen. Daarbij zal een aantal aspecten de revue passeren. Deze aspecten zijn:

1. burgerparticipatie;
2. grenzen;
3. autonomie (en toezicht);
4. aansturing diensten;
5. ambtelijke ondersteuning.

In de geschiedenis van het bestuurlijk decentralisatieproces zijn tussen 1947 en 2001 een viertal fasen en een 'tussenfase' te onderscheiden, te weten:

1. wijkraden: (1947 – 1960);
  2. wijkraden en wijkopbouworganen: (1960 – 1972);
  3. bestuursorganen: (1972 – 1992)
- tussenfase: gemeente- en stadsprovincievorming: (1992 – 1997);
4. het bestel verbeterd: (1997 – 2001).

Een vergelijkbare indeling in drie perioden is terug te vinden in de notitie 'Deelgemeenten in de jaren '90', welke zich weer baseerde op een bewerking van een burgemeestersrede 'Binnengemeentelijke decentralisatie in de tijd' uit 1989.

Om alvast een voorschot te nemen op de afronding van deze reeks, op dinsdag 18 maart aanstaande, hieronder enkele citaten uit een stuk van Judith Stevens (student HBO bestuurskunde HvA), Jeroen Ruijter (student HBO bestuurskunde HvA) en Marco Hofman (curriculummanager HBO bestuurskunde HvA) over het afschaffen van de stadsdelen. Hoewel dit artikel is geënt op de hoofdstedelijke problematiek, gelden de argumenten net zo goed voor Rotterdam.

Argumenten vóór en tegen

De argumenten tegen afschaffing van de stadsdelen zijn inmiddels bekend. Er is sprake van een 'ordinaire' bezuinigingsoperatie door flink te snoeien in de politieke vertegenwoordigers en stadsdeelbestuurders. Hierbij is geen sprake van een uitgewerkte visie op een kleine, krachtige en dienstverlenende overheid. De Raad van State is uiterst kritisch over het wetsvoorstel en is van oordeel dat geen draagkrachtige motivering aanwezig is voor afslanking van het stadsdeelbestel. De stadsdelen zijn volgens de voorstanders van afschaffing een overbodige bestuurslaag geworden en zorgen voor bestuurlijke drukte en stroperigheid en dragen daardoor niet bij aan doelmatig en doeltreffend beleid en politiek-bestuurlijke legitimiteit. Een goeie onderbouwing ontbreekt. Ideologische (liberale) argumenten lijken meer gewicht in de schaal te leggen dan rationele argumenten die voortkomen uit wetenschappelijk onderzoek naar het functioneren van stadsdelen. Maar ook het tegendeel is waar. Wie zegt dat het stadsdeelbestel goed functioneert in termen van effectief en efficiënt overheidsbeleid en politieke betrokkenheid en -legitimiteit? Ook daarover bestaat weinig wetenschappelijk onderbouwd onderzoek en als het al bestaat kan het functioneren van het stadsdeelbestel niet meer vergeleken worden met de situatie van voor het stadsdeelbestel. Er zijn nauwelijks 0-metingen verricht naar het functioneren van het bestel van vóór de komst van de stadsdelen. Als we kijken naar het opkomstpercentage voor de stadsdeelraadverkiezingen door de jaren heen, dan moeten we ook constateren dat de politieke betrokkenheid bij de stadsdelen niet bijster groot is (opkomstpercentage is gemiddeld 50% over de verschillende stadsdelen). Al met al kunnen we dus niet zo heel veel zeggen over het functioneren van het stadsdeelbestel in vergelijking tot het bestel van voor de komst van de stadsdelen. De argumenten lijken over en weer meer te maken te hebben met de ideologische en waardengebonden vragen over hoe klein of groot een overheid zou moeten zijn en wat een sterke, slagvaardige overheid zou moeten zijn. Het moment om vragen opnieuw te stellen Deze vragen zijn eigenlijk zo gek nog niet, aangezien ze gaan over de wezenlijke taak en

verantwoordelijkheid van de gemeentelijke overheid. Ook gaan deze vragen over de positie en rollen die maatschappelijke organisaties, ondernemers en burgers innemen binnen de publieke zaak, de aanpak van maatschappelijke vraagstukken en de daarbij betrokken (algemene) belangen. Door deze vragen opnieuw te stellen, ontstaan nieuwe kansen om na te denken en besluiten te nemen over hoe gemeentelijk bestuur zich verhoudt tot maatschappelijke groeperingen en burgers.

Het complete artikel kunt u lezen op: <http://bit.ly/1knOn2C>